

[Jørgen Jørgensen (Lejre).]

det, som er vort slægtleds opgave, er at tilpasse grundlovens bestemmelser efter vor tids behov. Det grundlæggende i vor hundredårige forfatning røres der ikke ved. Forfatningsændringen er ikke et forsøg på at undergrave ejendomsretten eller tage noget bort af det, som sikrer den enkelte borgers personlige frihed. Tværtimod, den nye grundlov giver mere klare regler for samfundsmagtens beføjelser og større betryggelse for den enkelte borger mod vilkårlig behandling end den grundlov, vi lever under nu.

Et land skal ikke ændre sin forfatning, uden at der er tvingende grunde dertil, men som det i 1915 var et tidens krav, at kvinderne fik valgret og blev ligestillet med mænd, sådan er det i dag en nødvendighed, hvis interessen for folkestyret og demokratiet skal bevares, at ungdommen får medindflydelse på og medansvar for landets styre i større udstrækning, end tilfældet er nu med en valgretsalder på 25 og 35 år. Det er folkestyrets væsen og karakter, at hver gang nye befolkningsgrupper eller nye aldersklasser bliver draget med ind i ansvaret for landets ve og vel, så øges folkets indre styrke.

Det er også på høje tid, at Danmark i sin forfatning tilvejebringer grundlaget for, at Grønland bliver en ligeberettiget del af det danske rige. Danmarks forvaltning af områder udenfor moderlandet har gennem tiderne ikke været særlig glørværdig. Vi viste ikke tilstrækkeligt storsind eller frisind overfor de folk, som var os betroet, og resultatet blev da, at vi stadig mistede indflydelse, folkene gled fra os, og Danmark blev mindre. Erfaringerne må nu tilsige os, at vi sætter alle vore kræfter ind på at bevare det grønlandske folks tillid og hengivenhed og gør Grønland til en fuldt ligeberettiget del af Danmark med ret for det grønlandske folk til at blive repræsenteret i den lovgivende forsamling, men det kan ikke ske, uden at forfatningen ændres.

Endelig mener jeg, det er nødvendigt, at der tilvejebringes bedre forhold for rigsdagens praktiske arbejde. Det vil blive tilfældet under den nye forfatning. Etkammer behøver ingenlunde at betyde mindre saglighed eller mindre grundighed i lovgivningsarbejdet, men det formelle har for tiden en altfor stor plads i rigsdagens arbejde, og der er i vor tid brug for en

rigsdag, der er handlekraftig og beslutsom. Forfatningsforslaget, som det nu foreligger, er udtryk for en harmonisk og naturlig udvikling af dansk folkestyre. Det bryder ikke på noget punkt med bestemmende principper i vor gældende grundlov, og det er ikke en overilet handling; rigsdagen nu foretager: Den dag etkammersystemet indføres i forfatningen, da fuldbyrdes en udvikling, som er et resultat af den politik, demokratiet har kæmpet for, lige siden Det forenede Venstre skrev sit program i 1872. Direkte valg til folkerepresentationen på den lige og almindelige valgrets grund og al politisk magt samlet i denne sal, det er det, som er ved at blive virkeliggjort.

Forfatningssagen er ikke en partisag og bør ikke være det. Det er en folkesag, og nu bør vi alle i den danske rigsdag føle os forpligtet til at sætte kræfterne ind på at føre sagen igennem de instanser, som endnu er tilbage, før den nye grundlov er gældende i vort land.

Jeg skal med disse bemærkninger anbefale grundlovsforslaget til vedtagelse her i dag. Lykkeligt ville det være om dette høje ting ved afslutningen af denne sags behandling kunne sige et fuldttonende ja til den forfatning, der nu skal ud til afgørelse i det danske folk.

Hans Hansen (Rørby): Det er blevet sagt, at denne begivenhed, denne forfatningsændring, ikke er det store sus, ikke er at sammenligne med tidligere ændringer af forfatningen, og her har man tænkt på forfatningsændringen af 1915. Jeg vil dog gerne sige, at det, der sker her, er en fuldbyrdelse af forfatningen af 1849. Man havde fået en ligeret bygget op på et meget, meget besværligt grundlag, men der skete tilbageskridt i 1866, da det danske folk var i en deprimeret tilstand og blev overlistet af de gølge interesser; man tog billedlig talt det lille rødmossede barn og lagde en trolldung i stedet. Det danske folks politiske kamp har i snart 90 år stået mod disse privilegier, som vel er blevet ændret, men som endnu er tilbage i form af 35 års valgret til landstinget og enkelte andre ting, der ikke er så betydningsfulde.

Det drejer sig her om et fremskridt på alle områder.

Der er kommet betænkeligheder til udtryk bl. a. i det ændringsforslag til § 20, vedrørende afgivelse af suverænitæt, som